

สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

States of The Basic Education Core Curriculum B.E.2551 on Health and
Physical Education in Private Schools under Khon Kaen Primary Educational Service
Area Office 1

บุญญฤทธิ์ จันทรี^{1*} และ วชิรินทร์ ศรีรักษา²

Bonyarit Juntree^{1*} and Watcharin Sriraksa²

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University.

² โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ฝ่ายมัธยมศึกษา

Demonstration School of Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กลุ่มเป้าหมายคือครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับ สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ สอบถามความคิดเห็นสภาพ การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 40 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ตามลำดับ ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผล มีสภาพการใช้หลักสูตรในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สภาพการใช้หลักสูตรสุขศึกษาและพลศึกษา

* Corresponding author. Tel: Mobile+66 (0)8 7374 7578

E-mail address: boonyaritj@kkumail.com

Abstract

This study aimed to study on the state of implementation of The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) in health and physical education in private schools under Khon Kaen primary educational service area office 1. Target group was 35 teachers who taught health and physical education in private schools under Khon Kaen primary educational service area office 1. Research instrument was the check list questionnaire of the state of implementation of The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008) in health and physical education in private schools under Khon Kaen primary educational service area office 1. The questionnaire including 40 items which analyzed using mean and standard deviation.

Results found that: The state of curriculum implementation generally was at high level and considering of each part found that the implementation was at high level in all parts. Considering by the descending of mean level instructional preparation was at high level then following by instructional activities, instruction using materials, except evaluation and assessment that was implemented at the highest level.

Keywords: Environmental Health and Physical Education Curriculum

บทนำ

การนำหลักสูตรไปใช้นับว่ามีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ [9] ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายที่จะต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันที่สำคัญคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน เพราะจะต้องเป็นผู้นำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน

โรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรอย่างถ่องแท้ควบคุมสภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนดไว้โดยต้องจัดบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนครูผู้สอนต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความมุ่งหมายของการสอนวิชาต่าง ๆ ของการสอนแต่ละเรื่อง โดยคำนึงถึงความแตกต่างความต้องการจำเป็นว่าเด็กจะต้องเรียนรู้อะไร ควรมีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อะไรบ้างซึ่งครูจะต้องพิจารณาโครงการสอนและแผนการสอนประกอบ [7] ปัจจัยที่สำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของการใช้หลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ คือการดำเนินการวางแผนให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ ในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ร่วมกัน จึงจะทำให้การใช้หลักสูตรในโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้จากหลักสูตรที่ผ่านมาเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 และใช้ในโรงเรียนทั่วไปตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรงและมีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องพบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น หลักสูตรช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง มีแนวคิดและหลักการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการ ทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรไม่แน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักสูตรทางการศึกษาและเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจจึงเกิดการทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และพัฒนาไปสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็น ทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตาม ความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและ ประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับและ เอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ [2]

สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษา ด้านสุขภาพ ที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ให้ยั่งยืนและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพจนมีวิถีชีวิต ที่มีสุขภาพดี โดยให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะหรือกระบวนการคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามแนวทางการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ต้องการให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิต ที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย[2]

กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาก็เป็นหนึ่งในกลุ่ม สาระที่จะต้องปรับเปลี่ยนให้ทันกับยุคสมัยผู้วิจัยจึงมีความ สนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานว่า เมื่อนำหลักสูตรแกน กลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 28 โรงเรียนในระยะหนึ่ง ครูผู้สอน มีวิธีการดำเนินงาน อย่างไร ประสบปัญหาและอุปสรรคมากน้อยเพียงใด ในการ ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และในการปรับปรุงหลักสูตร ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนเอกชนที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 28 โรงเรียน

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการ ศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็น แบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 แยกเป็น 4 ด้าน คือ 1) การเตรียมการสอน 2) การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 3) การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ 4) การวัด และประเมินผลของ [4]

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจัดเก็บรวบรวม ข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลกับครูผู้สอนสุขศึกษา และพลศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 35 ชุด โดยคัดเลือกให้เท่ากับกลุ่ม เป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 28 โรงเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติ พื้นฐานมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows โดยมีขั้นตอน ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความ ถูกต้องของแต่ละฉบับ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรแกน กลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนออกเป็นช่วง ๆ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึงว่า สภาพการใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึงว่า สภาพการใช้อยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึงว่า สภาพการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึงว่า สภาพการใช้อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึงว่า สภาพการใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. **สรุปผลการวิจัย** จากการดำเนินการวิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ สภาพการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน ตามความเห็นของครูผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา คือ การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ถัดมาคือการเตรียมการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

2.1 ด้านการเตรียมการสอน มีสภาพการใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) (S.D.= 0.73) ในรายด้านพบว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ใช้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้พิจารณาจากความต้องการของนักเรียนและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ มีค่า ($\bar{X}=4.63$) (S.D.=0.73) อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้สอนเล็งเห็นความสำคัญของนักเรียนโดยพิจารณาความต้องการของนักเรียนเป็นหลักทำให้การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสนุกสนานเพราะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนชอบหรือต้องการรองลงมาคือ วิธีการที่ใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง ศึกษาจากคู่มือครู ($\bar{X}=4.60$) (S.D.=0.60) อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าครูผู้สอนส่วนมากมีการเตรียมการสอนและจัดทำแผนการสอนโดยศึกษาด้วยตนเองและจากคู่มือครูที่ทาง

โรงเรียนจัดทำไว้ ในด้านที่น้อยที่สุดคือ วิธีการที่ใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยได้รับการอบรมกับหน่วยงานภายนอกหรือศึกษานิเทศก์ ($\bar{X}=3.66$) (S.D.=0.72) อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้สอนส่วนมากขาดการฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากภาระงานการสอนงานต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมายหรืออาจจะขาดแคลนงบประมาณในการจัดอบรม ซึ่งทางสำนักงานเขตพื้นที่ควรให้ความสำคัญในจุดนี้เพราะการที่ผู้สอนมีความเข้าใจในหลักสูตรก็จะสามารถสร้างแผนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ได้อย่างสมวัยเป็นไปตามทิศทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมพร ภูเหล็กถิ่น [10] ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจหลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรความต้องการของผู้เรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องศึกษารายละเอียด โดยการนำสาระมาแจกแจงเนื้อหาในแต่ละช่วงชั้นและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อยกระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนี พงษ์พวง [8] ที่ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ได้กล่าวว่า โรงเรียนส่งครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาเข้ารับการอบรม เพื่อให้ครูมีความรู้และความสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีสภาพการใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) (S.D.= 0.70) ในรายด้านพบว่า ครูจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X}=4.91$) (S.D.= 0.66) อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนมีการใช้เทคนิคและรูปแบบวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุดจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบวิธีการสอนที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามสถานการณ์เนื่องจากผู้เรียนมีหลายระดับไม่ว่าจะเป็น ระดับ เก่ง กลาง อ่อน จึงจำเป็นต้องมีเทคนิควิธีการสอนเพื่อจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสนุกไปกับการเรียน รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนตามความสนใจความถนัดและความสามารถ ($\bar{X}=4.54$) (S.D.= 0.85) อยู่ในระดับมากที่สุด

ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้งานและภาระหน้าที่ให้เด็กมีส่วนคิดด้วยตนเอง ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิดและความสามารถส่วนบุคคลที่จะเกิดขึ้นเพราะผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนชอบและถนัด ในด้านที่น้อยที่สุดคือ ครูใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.14$) ($S.D.=0.55$) อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนส่วนมากเป็นอัตราจ้างซึ่งการเข้ามาทำงานอาจจะทำได้ไม่นานก็ลาออกทำให้การเรียนการสอนติดขัด ในด้านการใช้วิจัยก็เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งผู้สอนไม่ค่อยให้ความสำคัญมากเท่าที่ควรเป็นไปได้ว่าภาระงานต่างๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้มีเยอะและการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลายาวนานและมีงบประมาณที่ต้องใช้ซึ่งทางโรงเรียนก็ไม่ได้มีงบประมาณในส่วนนี้รองรับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกละเม็ต วรรณพิมพ์ [3] ได้ศึกษาความคิดเห็นของ บุคลากรทางการศึกษาต่อสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 และรายงานการวิจัยของ นวลลออ พลรักษา [6] ได้วิจัยสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังมีการวิจัยในชั้นเรียนไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำเอาแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยเกินไปโดยมีปัญหาคำคัญอยู่ 3 อันดับแรกคือ ขาดการนำกระบวนการทางวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งปัญหาดังกล่าวคือครูขาดทักษะเกี่ยวกับการวิจัย จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

2.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์มีสภาพการใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) ($S.D.=0.71$) ในรายด้าน พบว่า สื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ($\bar{X}=4.54$) ($S.D.=0.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนมีความสามารถในการหา หรือจัดทำ สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ผู้สอนส่วนมากรู้จักเทคโนโลยีเป็นอย่างดี

ดีและสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจจะเป็นไปได้ว่า ผู้สอนส่วนมากติดตามข่าวสารเทคโนโลยีอยู่เสมอ รองลงมาคือการตัดสินใจเลือกใช้สื่อ การเรียนการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพผู้เรียน และตามกิจกรรม ($\bar{X}=4.49$) ($S.D.=0.78$) อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลักรู้จักเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและเหมาะสมกับกิจกรรมในชั่วโมงนั้น ๆ ในด้านที่น้อยที่สุดคือ สื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มาจากการจัดสรรของฝ่ายงบประมาณโรงเรียน ($\bar{X}=3.31$) ($S.D.=0.47$) ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนมีการจัดทำหรือจัดหาสื่อการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์ด้วยตนเอง หรือใช้งบประมาณส่วนตัว ซึ่งทางโรงเรียนอาจจะบังคับให้ในส่วนนี้น้อยหรืออาจจะเพียงสนับสนุนอุปกรณ์พื้นฐานต่างๆ ให้เช่น กรรไกร เชือก กาว กระดาษ แต่สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมในการจัดทำสื่อการสอนต่าง ๆ มีงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอนในส่วนนี้มากกว่าที่โรงเรียนจัดหาให้จึงทำให้ผู้สอนต้องใช้งบประมาณ ส่วนตัวของตนในการจัดซื้อหรือจัดทำสื่อการสอนประเภทวัสดุ อุปกรณ์ หรือใช้วัสดุที่หาได้ตามท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชาติ รักภู [5] ที่ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้กล่าวว่า โรงเรียนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารคู่มือไม่เพียงพอสื่ออุปกรณ์การสอนเก่าไม่ทันสมัยและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณให้น้อยไม่จัดสรร สื่อ เทคโนโลยีทันสมัยให้โรงเรียนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ประกอบกับโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนที่ยากจนจึงไม่สามารถระดมเงินและทรัพยากรมาจัดซื้อจัดหาสื่อเทคโนโลยีทันสมัยได้

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล มีสภาพการใช้หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) ($S.D.=0.68$) ในรายด้านพบว่าหลังจากการวัดประเมินผลมีการสะท้อนผลให้ผู้เรียนทราบ ($\bar{X}=4.83$) ($S.D.=0.38$) ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนเห็นความสำคัญของผู้เรียนทุกครั้งหลังจากที่มีการวัดและประเมินผลก็จะสะท้อนผลให้ผู้เรียนได้ทราบเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงองค์ความรู้ ทักษะของผู้เรียนต่อไป รองลงมาคือ มีวิธีการใช้การวัดและประเมินที่หลากหลายตามความเหมาะสมเช่นประเมินจากชิ้นงาน/ภาระงาน การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การสอบปากเปล่า การพูดคุย ($\bar{X}=4.74$) ($S.D.=0.65$) ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ

ประเมินผลมีการใช้รูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับชิ้นงานหรือกิจกรรม ในด้านที่น้อยที่สุดคือ จุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน ($\bar{X}=4.26$) ($S.D.= 0.70$) ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนส่วนมาก มีจุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินใช้จุดมุ่งหมายเป็นตัวตัดสินการพัฒนาการของผู้เรียน การวัดและประเมินผลส่วนมากมีการประเมินผลตามสภาพจริง ควรมีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างและหลังเรียนเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดเพื่อที่จะได้หาแนวทางปรับปรุงและนำผลไปพัฒนาผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรชรินทร์ พงษ์พวง [8] ที่ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนตามสภาพจริงและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แสดงให้เห็นว่าการประเมินผลการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างแท้จริงควรประเมินผลตามแนวของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ [2] การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้สอนพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 การเตรียมการสอน ครูผู้สอนควรมีการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง 2551 เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและควรเตรียมการสอนทุกชั่วโมง
 - 1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรจัดการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์ในเรื่องที่เรียนและให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีการนวัตกรรมต่าง ๆ เข้ามาช่วย โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นขอบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อไป
 - 2.2 ควรมีการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก โรงเรียนของรัฐบาล

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการ. การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ 2545.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2551.
- [3] โกละเมต วรรณพิมพ์. ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5.ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2548.
- [4] ชรินทร์ สีสเมอ. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2554.
- [5] ชูชาติ รักอู่. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2547.
- [6] นวลลลอ พลรักษา. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2547.
- [7] ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. การบริการการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. 2527.
- [8] รชรินทร์ พงษ์พวง. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. 2549.
- [9] สจัต อุทรานนท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนานหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม. 2532.
- [10] อุดมพร ภูเหล็กถิ่น. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2550.